

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 39. SZÁM, 2008. OKT. 26.

Kedves Testvéreim!

Pál a Filippi levélben az egyik legkedvesebb gyülekezetéhez ír. Azokhoz, akik hozzá emberileg a legközelebb állnak. Kb. Kr. u. 60-ban járunk. A filippi gyülekezet alakulása óta eltelt nagyjából tíz

De nemcsak levélváltásból állt ez a kapcsolat Pál és a filippi gyülekezet között, hanem imakapcsolat is volt köztük. A gyülekezet imádkozott Pálért és Pál a gyülekezetért. Nagyon fontosnak és aktuálisnak tartom, hogy a gyülekezet és annak lel-

Hálát adok

az én Istenemnek, valahányszor megemlékezem rólatok, és mindenkor minden könyörgésemben örömmel imádkozom mindnyájatokért, mert közösséget vállaltatok az evangéliummal az első naptól fogva mind a mai napig. Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjára. Így kell gondolkoznom mindnyájatokról, mert szívemben hordozlak titeket, mivel fogságomban is, az evangélium védelme és megerősítése közben is mindnyájan együtt részesültök velem a kegyelemben. Mert tanúm az Isten, mennyire vágyódom mindnyájatok után a Krisztus Jézus szeretetével; és imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel; hogy megítélhessétek, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok legyetek a Krisztus napjára, és gazdagon teremjétek az igazság gyümölcseit Jézus Krisztus által Isten dicsőségére és magasztalására.

Fil. 1,3-11

év alatt sok minden történt a gyülekezet életében is, Pál apostol életében is. A régi forrásokból tudjuk, hogy ezalatt a tíz év alatt több levelet is ír Pál Filippibe, és a Biblia szövegének kutatói szerint, ezek olyan formában maradtak meg, hogy ez a bibliai Filippi levél több (valószínűleg 2-3) levél részleteit tartalmazza. Tehát Pál és a filippibeliek a gyülekezet megalakulása óta kapcsolatban voltak, tudatták egymással életük eseményeit.

késze ma is imádkozzanak egymásért. Ne csak annyiból álljon a kapcsolatuk, hogy hetente egyszer vagy kétszer találkoznak egy-két órára, hanem akkor is egymás terhére hordozzák, ha a város vagy a világ másik végén vannak. Ha tudom, hogy valaki a gyülekezetből komoly gonddal küzd, akkor imádkozom érte, az ügye megoldásáért. De nemcsak ez az egészen személyes imádság a fontos, hanem az is, hogy a gyülekezet

is, meg a lelkész is kölcsönösen imádkozzanak azért, hogy Isten ügyét szorgos munkával előre tudják vinni. Hogy erre a munkára képesek legyenek, hogy kapják Istentől az ehhez szükséges erőt, bölcsességet és alkalmat.

Valószínűleg egy ilyen kapcsolat kötötte össze Pált és a gyülekezetet, és így ír Pál a börtönből örömteli levelet a filippibeliekhez. A Filippi levél vizsztatérő fogalma az „öröm”. Hogy mi öröme van egy fogolynak? Pálnak ez a gyülekezet adott sok örömet. Azt írja, hogy mindig Isten előtti hálaadásra és örömmre ad neki okot az, ha a gyülekezetre gondol. Nem szeretnék erről hosszan beszélni, de komoly üzenet van abban Testvérek, hogy egy négy fal közé zárt embernek öröme van! Hogy nemcsak a sok negatívumot tudja észrevenni maga körül, hanem a pozitív dolgokat is. Hogyha esetleg úgy érzi, hogy a saját életében nincs miért hálát adnia, akkor hálát ad másnak a sikeréért. És ez a hálaadás és öröm nem engedi, hogy bajában megkeseredjék.

Nézzük meg, hogy a filippi gyülekezettel kapcsolatban miért adhatott Pál hálát, hogyan alakult meg a gyülekezet, és mi az, amit tíz év alatt Isten áldásával elértek. Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 16. része számol be a gyülekezet indulásáról: Pál elindul munkatársával, Szilásszal a második missziói útjára. A cél az, hogy bejárják azokat a helyeket, ahol már hirdették az Igét, megnézzék, hogy megy a gyülekezetek sorsa, és erősítsék őket. Konkrét útitervük van, de egy éjjel Pál látomást lát, melyben egy macedón férfi elhívja őt Macedóniá-

ba, hogy ott hirdesse az evangéliumot. Az eredeti terveket feladva elhajóznak Macedóniába, elérik az első várost, Filippit, és ott maradnak néhány napot. Az addigi szokástól eltérően nem egy zsinagógában kezdik meg működésüket (Filippiben ugyanis nem volt), és nem is férfiaknak kezdenek prédikálni Jézusról. Az Ige első európai hallgatói asszonyok voltak, akikre Pálék a helybeliek imádkozási helyén, egy folyó mellett találnak rá. Itt, Filippiben tér meg Lídia, a bíborárusnő Pál első prédikációjának hatására, és keresztkedik meg egész házanépével együtt. Itt találkoznak az a szolgálólánnyal is, akiben jövendőmondó lélek volt. Mikor Pál kiúzi belőle a gonosz lelket, a lány gazdái lecsukatták őket, mert elestek a haszontól, amit a lány „tehetsége” addig hozott nekik. Pál és Szilász börtönbe kerülnek, de a börtönben sem áll meg Isten ügye. Arról olvashatunk, hogy amikor Pál és Szilász imádkoznak és énekelnek, a foglyok mind hallgatják őket, éjfél tájban pedig földrengés támad, kinyílik a börtön minden ajtaja, és lehullanak Pálról és Szilászról a bilincsek. Amikor felébred a börtönőr, már csak annyit kérdez, hogy mit kell tennie ahhoz, hogy üdvözljön? „*Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözlösz mind te, mind a te házad népe!*” – mondja Pál (ApCsel 16,30b). A börtönőrrel kapcsolatban azt mondja el még a Biblia, hogy rögtön azon az éjszakán Pál és Szilász hirdették neki és házanépének az evangéliumot, azt elfogadták-befogadták és megkeresztelkedtek. Ilyen részleteket közöl az Apostolok cselekedetei a Filippi gyülekezet

keletkezéséről, és azt is tudjuk, hogy néhány év múltán egy fejlődő gyülekezet működik itt. Pál úgy beszél róluk, mint „*akik közösséget vállaltak az evangéliummal az első naptól fogva mind a mai napig*” (5. v.).

Mit jelent az, hogy „*közösséget vállaltak az evangéliummal*”? Elsőként fogadták be Jézus örömmüzenetét Európában, és szilárdan álltak mellette. Megragadták az üdvösséget, és nem engedték el. De az, hogy az üdvösségben részük volt, csak az egyik oldal. Az evangéliummal való közösség ugyanis egy nagyon aktív munkában is megnyilvánult. Pállal együtt és Pálhoz hasonlóan, ők is részt vállaltak az evangélium terjesztésében. Missziói munkát végeztek, ennek érdekében hajlandóak voltak áldozatokat hozni – időt, fáradságot, erőt; látva maguk előtt a célt, kitartóan és hatékonyan tudtak dolgozni.

Isten dicsőséges munkája meglátszik ott, ahol vállalják a munkát és a szenvedést az igazságért. Nemcsak azért áldoztak a filippibeliek, hogy a közvetlen környezetükben növekedjen a gyülekezet, hanem ez volt az egyetlen gyülekezet, amelytől Pál pénzadományt fogadott el, mert úgy érezte, hogy azt a gyülekezet nem az ő személyes szükségleteire adja, hanem ezzel a pénzzel a missziót támogatja, részt vállal a nagy missziós munkában. Tehát mindent összevetve, ez egy helyén álló gyülekezet volt. Megvolt hozzá mindene. Először is volt hite, aztán voltak olyan emberek, akik hajlandóak voltak sokat vállalni az evangéliumért, és kicsiségben és fiatalságában is gondolni tudott a filippi

gyülekezet más gyülekezetekre és támogatni tudta őket. Ha egy gyülekezet a keveséből is tud áldozni, ott élet van és reménység van.

Isten elkezdett a gyülekezetben valami újat teremteni. De ahogy a teremtés sem egy nap alatt ment végbe, úgy a gyülekezetben is egy folyamat a megszentelődés. Ha Istennel élő kapcsolata van a gyülekezetnek, akkor ott növekedés van. És ez meg kell hogy nyilvánuljon nemcsak a számban, a gyülekezet nagyságában, hanem a gyülekezeti tagok hitének a minőségében is.

Úgy érzem, hogy ebben a gyülekezetben is változás van, haladnak előre a dolgok, az emberek akarnak dolgozni, akarnak tenni azért, hogy minél több helyen és minél hatékonyabban jelen legyen Isten evangéliuma. És ha más gyülekezet megsegítéséről van szó, akkor is erején felül adakozik ez a gyülekezet. Úgy érzem, hogy az az út, amelyen elindultunk, jó út, de még rengeteg a tennivaló és sok a megoldásra váró feladat. Én is, ha Isten akarja résztvevőként, ha akarja, majd kívülállóként azt fogom tenni, amit Pál ír a mai Igeszakasz végén: „*imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel; hogy megítélhessétek, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok legyetek a Krisztus napjára, és gazdagon teremjétek az igazság gyümölcsseit Jézus Krisztus által Isten dicsőségére és magasztalására.*” (9-11. v.)

Ámen

(Elhangzott 2008. október 19-én)

OKTÓBER 31.

– A REFORMÁCIÓ ÜNNEPE

Történelmi áttekintés

Az egyháztörténetben a **reformáció** azon világtörténelmi események egyike, amelyek hatása az újabbkori műveltség minden ágában kisebb-nagyobb mértékben felismerhető, s melyek nemcsak az egyházi, de a politikai élet körében is jelentős változásokat idéztek elő. A világ fejlődésének több fontos tényezője, egymással szoros együttműködésben indította be ezt a folyamatot. Ilyen tényezők voltak a *könyvnyomtatás* feltalálása, a *nagy földrajzi felfedezések*, a *világnézet bővülése*, de mindennél fontosabb volt a *tudományok és művészetek* 15. századi *újjaélévedése*. Az *egyházi reformok* igényét a középkori eretnekmozgalmak és a kolduló szerzetesrendek alapítása már korán jelezte. Fontos szerepet játszott a folyamatban a *konstanzi és a baseli egyetemes zsinat*, amelyeken a katolikus egyház főpapjai és hittudósai erélyesen kiálltak az egyház megreformálásának fontossága mellett. A *John Wycliffe* és *Husz János* által hirdetett vallásjavítási tanok szintén igen nagy hatással voltak a vallásos alapszémék átalakítására.

A protestáns világ **október 31-én** ünnepli a reformáció napját, emlékezve arra, hogy **1517-ben** ezen a napon **szögezte ki Luther Márton** (1483-1546) Ágoston-rendi szerzetes a **wittenbergi vártemplom kapujára** híres **tételeit**, melyben megfogalmazta a katolikus egyházzal szemben már hosszú ideje létező ellenérzéseket. A **95 tézisben** főleg a pénzért szerezhető bűnbocsánat ellen

tiltakozott.

A hitvita végeredményeként **X. Leó pápa** kiközösítette Luthert. Ezzel végérvényesen elvált a katolikus egyháztól az új, megreformált hitű közösség.

Az új mozgalom a *lelki élet gazdagságára*, az *újjászületésre* helyezte a hangsúlyt, középpontba állítva *Krisztus megváltó halálát és feltámadását*. A reformáció eltérő teológiai irányzatai később külön egyházakat hoznak létre, (evangélikus, református, unitárius) de a főbb célkitűzések mindegyikben az új protestáns alapelvekre épülnek:

- **Egyedül hit által**
- **Egyedül kegyelem által**
- **Egyedül Krisztus**
- **Egyedül a Szentírás**
- **Egyedül Istené a dicsőség!**

A Lutherhez csatlakozó reformátorok, mint *Kálvin János* vagy *Zwingli Ulrik*, számos követőre találtak Magyarországon is. *Huszár Gál*, *Heltai Gáspár*, *Sztárai Mihály*, *Sylvester János*, *Dávid Ferenc*, *Károli Gáspár* legfőbb támogatói lettek a magyar nyelvű kultúrának és művelődésnek.

1999-ben a *Vatikán* és a *Lutheránus Világszövetség* nyilatkozatot írt alá, amely elvben megszünteti a két egyház szem-

Husz János

Luther Márton

beállításának egyik fő okát, elismerve, hogy *az ember csak hite, és nem cselekedetei révén nyerhet feloldozást*. A csaknem öt évszázados vitának véget vető dokumentum fontos lépés a keresztyény egység felé vezető úton.

(forrás: [http://hu.wikipedia.org, www.mno.hu](http://hu.wikipedia.org/www.mno.hu))

A reformáció mai szemmel

(részletek Gáncs Tamás debreceni evangélikus lelkész prédikációjából)

(...) Úgy is kérdezhetném: az a gyöngyszem, az a kincs, amit Luther és társai felhoztak a mélyről, mennyire jön át 1517-ből napjainkba? Csak azért kérdezem, mert nagy a veszélye annak, hogy éppen az maradt a középkorban, a 16. század első évtizedeiben, amire a leginkább szükségünk lenne nekünk, Jézus mai követőinek, és ez pedig nem más, mint a **dinamika**. Az a fajta dinamika, amivel a reformátorok felvállalták a keresztyénség cseppet sem egyszerű ügyét. Az a típusú dinamika, amivel egyszer, és mindenkorra letették emberek az életüket és hitüket Jézus élete, és a Jézusba vetett hit mellé. (...) A reformáció nem egy történelmi esemény csupán, nem egy lezárt történet, (...) hanem én abban bízom, hogy több ennél. A reformáció

Kálvin János

Zwingli Ulrik

nem más, mint egy **hozzaállás a keresztyénséghez**. És ilyen értelemben (...) a reformáció bizony **nem felekezeti függő**. Egyedül, és kizárólag Krisztus-függő: (...) csak Krisztustól függ. Csak a tőle való távolságtól, illetve közelségtől függ, hogy az ember mennyire a reformáció egyházának tagja, és mennyire nem. Amit Lutherék felfedeztek az nem más, minthogy nem a díszlet számít, hanem a tartalom. (...) Hogy a tekintélyelvű egyház merőben ellentétes a jézusi felfogással. A reformáció olyan dinamika, melyben nincsen helye semmiféle képmutató gögös vallásosságnak. (...) Nem más, mint az, hogy mindenki számára elérhető a **forrás, az evangélium**. A keresztyénség mindenkié. És nem fordítva, hogy mindenki a keresztyénségé. (...) A reformációban éppen az a lényeg, hogy dinamika van benne, és nem tűri a statikus dolgokat. Életközponitű, és nem tűri a megkövült, élettelen pótbálványokat. Mert egyszerűen nincs szüksége rá. (...) Nem egy olyan csillogó-villogó gyöngy, amit mutogatni lehet, hogy „lám nekünk is van saját ünnepünk”, és közben meg fogyaszthatatlan, és az ég világon semmit se lehet vele kezdeni. (...) A reformációban dinamika van, amiről Ézsaiás tesz tanúbizonyságot (Ézs 62, 5b-7. 10-12). Dinamika, melynek alapja és forrása is maga az élő Isten. Dinamika, amelyik nyitottá tesz. Nyitottá az Isten felé, és nyitottá a másik ember felé. (...) Kívánom, hogy **a reformáció legyen az**, ami valójában: egy hozzáállás a keresztyénséghez. Egy **dinamikus hozzáállás a Jézus Krisztus dicsőségére!**

(forrás: <http://degy.hu>)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1) kápolnijában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

FIGYELEM!

Jövő vasárnaptól kezdődően az istentisztelet **délután 16.00-kor** kezdődik

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– **November 2-án az új borért való hálaadó úrvacsoraosztást tartunk.** Kérjük a Testvéreket, hogy hívják erre az alkalomra ismerőseiket is, hogy minél többen járulhassunk a kegyelem asztalához.

– A múlt heti **presbiteri gyűlésen** megfogalmazódott, hogy a gyülekezet missziói eszköze a **zene** lehetne. Ez a munkálkodás kezdődhet a **Kántus** no-

vemberi koncertjével, és a későbbiekben a gyülekezet szervezhet több olyan alkalmat, ahol a **zene** mellett a **hirde-tett ige** is szerepel. Ilyen alkalom volt a MilleDomi áprilisi koncertje is.

– Lassan közeledik az év vége, ezért kérjük gyülekezetünk tagjait, hogy aki még nem rendezte erre az évre az **egyház-fenntartási járulék** befizetését, tegyék meg. (Információként: az Egyházunk által előírányzott összeg 450 Sk.)

PROGRAMAJÁNLÓ

– Az **Iglicek Egylet** és a **Prágai Magyar Kulturális Központ** szeretettel hív és vár minden kedves érdeklődőt **Boka Gábor János vitéz** című előadására, melyre **november**

4-én 17:30-tól kerül sor a PMKK Nagytermében. Boka János jelenleg a debreceni *Szeredás Együttes* tagja. Sajátos ízű előadásai a *commedia dell'arte* műfajába sorolhatók, illetve ennek a stílusnak mai útkeresését jelentik. Előadásaival gyakori résztvevője a hazai és külföldi eseményeknek. *Petőfi Sándor* közismert János Vitéz története párbeszéd az előadó és nézők között. A kalandos, humoros néha kissé kusza történet végén a jó elnyeri méltó jutalmát, a rossz megérdemelt büntetését. Az előadás ajánlott 4-5 éves kortól gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

-www.hunginst.cz

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA
Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.
Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP